

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА**

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, сталого розвитку та
інноваційної освіти

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

**ОК. 1.4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ ТА ТУРИСТИЧНІ РЕГІОНИ»**

код і назва навчальної дисципліни

Рівень вищої світи	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>24 «Сфера обслуговування»</u> код та назва
Спеціальність	<u>242 «Туризм»</u> код та назва
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u> обов'язкова/ за вибором
Мова викладення	<u>українська</u>

Львів 2023

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи магістра для студентів спеціальності 242 «Туризм». Львів, 2023. 16 с.

Розробник:

к.п.н., доцент Алла АНІЩЕНКО

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи:

Гарант освітньо-професійної
програми «Туризм» Юрій ПИНДА

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи розглянута на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи та туризму
Протокол № 1 від 18 серпня 2023 р.

Робоча програма схвалена засіданні Вченої ради університету
Протокол № 8 від 30 серпня 2023 р.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Ці Методичні вказівки розроблені відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахівців спеціальності 242 «Туризм».

Мета даної курсової роботи полягає у зміцненні та поглибленні теоретичних знань з організації надання туристичних послуг, розвитку умінь аналізу та узагальнення як теоретичних, так і практичних даних. Іншими словами, студент повинен бути здатний самостійно формулювати та обґрунтовувати висновки, а також розробляти пропозиції для підвищення якості надання туристичних послуг.

Написання курсової роботи сприяє глибшому розумінню програмних аспектів навчальної дисципліни шляхом обробки відповідної навчальної та фахової літератури. Курсова робота є самостійним завданням, яке свідчить про те, що студент освоїв принципи надання туристичних послуг і може професійно виконувати завдання, пов'язані з обслуговуванням клієнтів.

У курсовій роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Виконання курсової роботи дасть можливість сформувати у здобувачів такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність – здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації;

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації,

туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду;

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

За результатами написання курсової роботи здобувач сформує такі **програмні результати навчання:**

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вибір теми курсової роботи.
2. Підбір і вивчення літератури з обраної проблематики.
3. Складання і затвердження плану курсової роботи.
4. Збирання та аналітична обробка фактографічної інформації.
5. Аналіз матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій.
6. Написання та оформлення курсової роботи.
7. Представлення роботи на кафедрі та її захист.

Термін представлення курсової роботи та її захисту встановлюється кафедрою.

Керівництво курсовими роботами здійснюється згідно навчального навантаження науково-педагогічних викладачів кафедри. Індивідуальні консультації для здобувачів керівник проводить за встановленим кафедрою графіком.

Керівник курсової роботи:

- бере участь у розробці тематики курсових робіт;
- надає допомогу у виборі теми, підборі літератури, методів дослідження та розробці плану курсової роботи;
- аналізує зміст роботи, висновки і результати дослідження;
- визначає поетапні терміни виконання роботи;
- контролює виконання курсової роботи;
- подає відгук на роботу;
- спільно із науково-педагогічними працівниками, на яких покладено такі функції згідно з розподілом годин навчального навантаження, приймає захист курсових робіт.

Тематика курсових робіт має бути актуальною і відповідати вимогам освітньої програми, завданням навчальної дисципліни. Тематику курсових робіт та графіки їх виконання розробляють і затверджують на засіданні кафедри. Тематика курсових робіт щорічно оновлюється із урахуванням набутого на кафедрі досвіду, побажань здобувачів вищої освіти і керівників курсових робіт. Здобувачам вищої освіти надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Здобувачі вищої освіти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми. Тема курсової роботи закріплюється за здобувачем вищої освіти, на підставі його особистої заяви (додаток А) розпорядженням директора Інституту.

Організація та контроль за процесом підготовки й захисту курсових робіт покладається на завідувача кафедри та керівників курсових робіт. Термін виконання курсових робіт визначається навчальним планом. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися графіка, звітувати в передбачені терміни перед керівником про хід написання роботи, отримувати необхідні консультації щодо обраної теми.

Відповідальність за якість роботи несуть автор роботи (здобувач вищої освіти) разом із його керівником.

Виконання курсової роботи розпочинається з самостійного опрацювання спеціальних літературних джерел: законодавчих актів, нормативно-

довідкових матеріалів, монографій, підручників, навчальних посібників та періодичних видань.

На основі аналізу літературних джерел обґрунтовується актуальність обраної теми, окреслюється проблема та визначається коло питань, на вирішення яких спрямовується курсова робота.

Наступним етапом дослідження є розробка і узгодження з керівником плану курсової роботи.

Структура і зміст курсової роботи розробляється відповідно до плану.

План курсової роботи – це розгорнутий перелік питань, які повинні бути досліджені і висвітлені в певній логічній послідовності. Здобувач вищої освіти складає план самостійно, після вивчення основної літератури за затвердженою кафедрою темою курсової роботи.

План складається з урахуванням орієнтовного плану, рекомендованого кафедрою, результатів вивчення літературних джерел, а також необхідних змін і доповнень, пов'язаних з об'єктом аналізу.

План повинен розкривати зміст курсової роботи, її цільову установку і вузлові питання теми. Він повинен містити як теоретичні питання, так і практичну частину роботи, у якій здійснюється аналіз фактичного матеріалу.

В ході виконання курсової роботи може виникнути необхідність уточнення і доповнення плану курсової роботи у зв'язку з конкретними умовами функціонування об'єкта дослідження, і виявленими додатковими даними. Такі зміни повинні бути узгоджені з керівником.

Рекомендовані структура, зміст та обсяг розділів курсової роботи:

1. *Вступ.* Обґрунтування актуальності обраної теми; характеристика її наукового та практичного значення в умовах ринкових відносин; визначення мети і завдань дослідження (обсяг – до 2 сторінок).

2. *Теоретична частина* містить загальну характеристику країни та виду туризму (згідно затвердженої теми). Характеристика основних об'єктів туристичного інтересу у відповідності з тематикою роботи.

Конкурентоспроможність туріндустрії визначеної країни. Життєвий цикл туристичної галузі визначеної країни (обсяг – до 8 сторінок).

3. *Практична частина* включає розробку туристичного продукту: характеристику маршруту; вибір підприємств – засобів розміщення; складання пакету послуг; організації харчування туристів. Згідно рекомендаціям стандарту ГОСТ 28681.1 – 95 «Проектування туристських послуг» сформовані «Технологічна карта туристичної подорожі», «Інформаційний листок» (обсяг – до 15 сторінок).

4. *Розрахункова частина* містить розрахунок економічних показників визначеного туру: розрахунок собівартості туру, ціни продажу, точки безбитковості. Загальний обсяг третього розділу повинен складати приблизно 10 сторінок.

5. *Висновки.* Коротке викладення результатів дослідження; визначення та оцінка резервів підвищення ефективності роботи підприємства (установи); обґрунтування пропозицій (обсяг – до 3 сторінок).

6. *Список використаних джерел* (не менше 15 джерел).

7. *Додатки.* Щоб уникнути перевантаження основної частини роботи графічними, статистичними матеріалами, розрахунками та ілюстраціями вони згідно загальних правил оформлюються у якості додатків до курсової роботи.

Дані здобувач вищої освіти збирає самостійно. Тому важливо знати найменування показників, які потрібні для виконання курсової роботи, носії та джерела інформації у системі управління.

Курсова робота подається роздрукована на папері стандартного формату А4 (210x298 мм). Необхідно дотримуватись вимог щодо оформлення роботи (відповідно до вимог стандарту): якщо курсова робота виконується в комп'ютерному варіанті, її обсяг має становити 25–30 сторінок тексту, набраного через 1,5 інтервалу на комп'ютері (кегель 14, шрифт Times New Roman); якщо здобувач вищої освіти виконує роботу в рукописному варіанті, її обсяг має становити 40–45 сторінок, при цьому на сторінці має бути не

менш ніж 28–30 рядків. Текст має бути вирівняний по ширині сторінки; поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1–1,5 см. Кожен розділ роботи необхідно розпочинати з нової сторінки.

Титульна сторінка курсової роботи має бути оформлена відповідно до зразка, наведеного у Додатку Б.

Перелік скорочень, символів і спеціальних термінів включається до курсової роботи, якщо вони не є загальноновживаними і потребують пояснення, за умови, що їх загальна кількість перевищує 20 і кожне з них повторюється у тексті не менше 3-х разів.

Скорочення, символи і терміни розміщуються у переліку стовпчиком, у якому ліворуч наводять символ, спеціальний термін, а праворуч – його детальне розшифрування. Якщо кількість скорочень, символів, термінів не перевищує 20-ти, перелік окремо не складається. Детальне розшифрування їх наводиться у вигляді зноски, примітки при першому згадуванні у роботі або безпосередньо у тексті (у дужках).

Структурування тексту курсової роботи здійснюється за розділами.

Розділи нумеруються арабськими цифрами у межах всієї роботи, крім вступу та висновків (розділи «Вступ» і «Висновки» не нумеруються). Після номера розділу ставиться крапка.

Розділи курсової роботи повинні мати змістовні заголовки. Заголовки розділів друкуються великими літерами. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. У кінці заголовка крапку не ставлять. Заголовки розділів друкуються жирним шрифтом та вирівнюються по центру. Застосування переносів у словах заголовків не припускається. Підкреслювати заголовки не потрібно.

Відстань між заголовком і наступним текстом має дорівнювати двом міжрядковим інтервалам.

Нумерація сторінок курсової роботи має бути наскрізною, включаючи ілюстрації і додатки: першою сторінкою є титульний аркуш, другою – зміст. Порядковий номер сторінки проставляють арабськими цифрами справа

верхнього поля. На першій сторінці (титульний аркуш) порядковий номер не ставиться.

У змісті послідовно наводиться перелік заголовків розділів, списку джерел, додатків, зазначають номери сторінок, на яких вони розміщені. Зміст має включати всі заголовки, які є в курсовій роботі.

Ілюстрації, що є в курсовій роботі, мають відповідати її змісту. Їх кількість визначається складністю питань, які викладаються і потребують деталізації з метою надання тексту зрозумілості і конкретності.

Усі ілюстрації (графіки, схеми) іменуються рисунками і нумеруються послідовно в межах розділу арабськими цифрами. Номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера рисунка, розділених крапкою, наприклад: Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу). При посиланні на рисунок зазначають повний номер, наприклад: (рис. 2.3). Повторні посилання на рисунок позначають скороченим словом «дивись», наприклад: (див. рис. 2.3).

Рисунки розташовують одразу ж після посилання на них у тексті роботи так, щоб їх можна було розглядати без повороту роботи, або так, щоб для їх розгляду роботу достатньо було повернути за годинниковою стрілкою. Кожний рисунок має супроводжуватися змістовною назвою, яку розміщують під рисунком в одному рядку з його порядковим номером.

Інформація, що аналізується, в курсовій роботі може бути представлена у табличному вигляді. Таблиці використовують також для оформлення результатів аналітичних розрахунків. Кожна таблиця має змістовний заголовок, який розміщують під словом «Таблиця» над відповідною формою таблиці. Слово «Таблиця» і заголовок починають великої літери.

Таблицю необхідно розміщувати після першого згадування про неї в тексті так, щоб їх можна було читати без повороту роботи, або щоб для її читання роботу достатньо було повернути за годинниковою стрілкою.

При перенесенні таблиці на наступну сторінку роботи шапка таблиці повторюється і над нею наводяться слова «Продовження табл.», або

«Закінчення табл.» із зазначенням її номера. Якщо шапка таблиці громіздка, припускається її не повторювати: у цьому випадку стовпці нумерують і повторюють їх нумерацію на наступній сторінці.

Таблиці повинні нумеруватися у межах розділу арабськими цифрами. Над правим верхнім кутом таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад: Таблиця 2.4 (четверта таблиця другого розділу). Посилаючись на таблицю, зазначають її повний номер і скорочене слово «таблиця», наприклад: (табл. 2.4). Для повторного посилання на таблицю використовують скорочене слово «дивись», наприклад: (див. табл. 2.4).

Формули у курсовій роботі повинні мати однакову розмірність. Номер формули треба брати у дужки і розміщувати на правому полі на рівні нижнього рядка формули, до якої він належить. Повний номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, розділених крапкою, наприклад: (2.3) – третя формула другого розділу.

В експлікації значення символів і числових коефіцієнтів треба проводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони вказані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба давати з нового рядка. Перший рядок експлікації (без відступу) починають зі слова «де», двокрапка після нього не ставиться.

При посиланні на формулу у тексті необхідно зазначити у дужках її повний номер, наприклад: у формулі (2.3) – у третій формулі другого розділу.

Список використаних та інших джерел інформації необхідно наводити у певній послідовності, яка б відповідала бібліографічним стандартам. Літературні джерела (підручники, посібники, монографії, журнальні статті) наводяться у алфавітному порядку за прізвищами авторів або за послідовністю використання у роботі.

Додатки до курсової роботи оформляють як її продовження. Кожний додаток починається з нової сторінки; у правому верхньому куті пишуть слово «Додаток». Додатки повинні мати тематичні (змістові) заголовки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, наприклад, Додаток А, Додаток Б. Один додаток позначається як Додаток А.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2-другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1) - перша формула додатка А.

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Закінчена курсова робота подається на кафедру для захисту та реєструється у спеціальному журналі у визначений кафедрою термін. Захист курсової роботи проводиться на засіданні відповідної комісії у складі не менше двох викладачів кафедри. За 7 - 10 хв здобувач повинен розкрити зміст проведеного дослідження та відповісти на запитання комісії.

Курсова робота оцінюється з урахуванням повноти розкриття досліджуваної проблеми, обґрунтованості висновків і пропозицій, оформлення результатів дослідження, повноти та точності відповідей здобувачів на запитання під час захисту курсової роботи за критеріями, що наведені в таблиці 1 і 2 відповідно.

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи

Теоретична частина	Розрахункова частина	Захист роботи	Сума
до <u>20</u>	до <u>40</u>	до <u>40</u>	100

Переведення оцінки за 100-бальною системою оцінки за шкалою ECTS

Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
відмінно	90 – 100	A
добре	82 – 89	B
	74 – 81	C
задовільно	64 – 73	D
	60 – 63	E
незадовільно (з можливістю повторного складання)	35 – 59	FX
незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	0 – 34	F

Оцінку курсової роботи заносять до індивідуального навчального плану здобувача та відомості по захисту курсової роботи.

ПЕРЕЛІК ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Політичні та економічні засади реформування туристичної галузі
2. Роль і місце міжнародного туризму в сучасній світовій економіці
3. Суспільні функції сучасного туризму
4. Сучасні підходи до класифікації туризму
5. Філософські проблеми розвитку туризму
6. Стан розвитку туристичного бізнесу в Україні
7. Основні принципи організації туристичного бізнесу в Україні та за кордоном
8. Суспільне значення сучасного міжнародного туризму для поліпшення ситуації на внутрішньому ринку праці (на прикладах ряду країн, що розвиваються)
9. Міжнародна нормативно-правова база регулювання міжнародного туризму
10. Вітчизняна нормативно-правова база туристичної діяльності
11. Інтернаціоналізація сучасного міжнародного туризму
12. Взаємодоповнюючий вплив туристичної й транспортної галузей як важливий чинник інтенсифікації розвитку національної (регіональної) економіки
13. Специфічність і своєрідність процесів інтернаціоналізації та глобалізації
14. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного туризму
15. Рушійні сили економічної глобалізації

16. Вплив розвитку сучасного світового ринку туристичних і супутніх послуг на розвиток конкурентної боротьби між провідними туроператорами світу

17. Взаємовплив розвитку сучасної туристичної галузі, готельного й ресторанного бізнесу

18. Регіональні особливості розвитку туризму, транспорту та інших супутніх галузей

19. Туристичні ресурси Європи для занять каякінгом

20. Туристичні ресурси Західної Європи для занять трекінгом.

21. Туристичні ресурси Швеції для занять гірським туризмом і альпінізмом

22. Мультигонки як один із видів активного туризму в Світі

23. Географія проведення фестивалів повітряних куль в Світі

24. Порівняльний аналіз 10 найвідоміших трекінгових маршрутів Світу

25. Гастрономічний туризм Грузії

26. Археологічні пам'ятки ЮНЕСКО, їх територіальний аналіз

27. Автомузеї Європи

28. Авіаційні музеї світу

29. Аналіз міжнародної системи хостелів

30. Бібліотеки світу як перспективні туристичні об'єкти

31. Фонтани світу як туристичні об'єкти

32. Університети світу як перспективні туристичні об'єкти

33. Екскурсійний потенціал Егейського узбережжя Туреччини

34. Екскурсійний потенціал внутрішніх регіонів Туреччини

35. Екскурсійний потенціал ОАЕ

36. Екскурсійний потенціал Єгипту

37. Туристичні ресурси Чорногорії

38. Туристичні ресурси Кіпру

39. Аналіз об'єктів ЮНЕСКО Іспанії

40. Аналіз об'єктів ЮНЕСКО Іспанії

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Туризмологія». Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 71 с.

2. Герасименко В.Г., Галасюк С.С. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2014. 242 с.

3. Кручек О.А., Соляник С.Ф., Парубець О.В., Гордієнко С.І. Основи туризмології: навчальний посібник. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 234 с.
4. Левицька І.В. Економіка туризму: навчальний посібник / І. В. Левицька, А. О. Климчук, Д. І. Басюк, Г. М. Тарасюк, О. С. Москвічова. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 488 с.
5. Мальська М.П. Економіка туризму: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 544 с.
6. Організація туризму: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. Я. Брича; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 447 с.
7. Пендерецький О.В. Туризмолія: метод. вказ. для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 14 с.
8. Практикум з дисципліни «Туризмолія» (для магістрів спеціальності 242 Туризм) / уклад. І. В. Безуглий. Чернігів: ЧНТУ, 2017. 33 с.
9. Тягунова Н.М. Основи організації туристичного бізнесу: кредитномодульний курс : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 129 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Міністерства культури і інформаційної політики України. URL: www.mincult.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського
4. Все про туризм. Туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/animation.htm>

Додаток А

Зразок форми заяви на затвердження теми курсової роботи

Завідувачеві кафедри
готельно-ресторанної справи та туризму

(науковий ступінь, вчене звання)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ завідувача (кафедри)

Здобувача (-ки) вищої освіти групи № ,_ курсу,

(прізвище, ім'я, по батькові)

(№ контактного телефону)

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему курсової роботи «_____»

_____» 3

навчальної дисципліни «Міжнародний туризм та туристичні регіони».

Дата

(підпис)

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА**

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин, сталого розвитку та
інноваційної освіти

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Міжнародний туризм та туристичні регіони»

тема: «_____»

Здобувача вищої освіти
1 курсу, групи 1 спеціальності
242 «Туризм»

Катерини ПЕТРЕНКО

Керівник:

д.е.н., проф, **Юрій ПИНДА**

Національна шкала

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:	_____	_____
	підпис	П.І.Б.
	_____	_____
	підпис	П.І.Б.
	_____	_____
	підпис	П.І.Б.

Львів – 202_